

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<http://www.valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/172>

Jautājums

Kazahstāna vai ***Kazahija***?

Atbilde

Pareizi ir ***Kazahstāna***.

Šāds valsts nosaukums atrodams laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” publicētajā sarakstā „Pasaules valstu un teritoriju nosaukumi latviešu valodā”, ko apstiprināja Valsts valodas centra Latviešu valodas ekspertu komisijas Vietvārdu apakškomisija. Šajā sarakstā iekļautas arī tādas valstis kā *Turkmenistāna*, *Uzbekistānas Republika*, *Kirgizstānas Republika* u. c.

Komentējot valsts nosaukumu maiņu, Latviešu valodas ekspertu komisijas Vietvārdu apakškomisijas toreizējais priekšsēdētājs *Dr. habil. philol.* Ojārs Bušs paskaidroja, ka 95 % gadījumu vispirms nosaukumi mainās attiecīgajās valstīs, tāpēc atbilstošā rakstība ir tikai likumsakarīgs jauno nosaukumu atveidojums latviešu valodā. *Kazahstāna*, *Uzbekistāna* u. c. neatkarību atguvušās valstīs nosaukumus mainīja pēc PSRS sabrukuma 1991. gadā. Turklāt tika mainīti ne tikai pašu valsts, bet arī pilsētu, ielu u. tml. nosaukumi (līdzīgi procesi pēc neatkarības atgūšanas notika arī Latvijā). *Kazahstānā* tas notika dažādu iemeslu dēļ: gan atsakoties no krievu valodas starpniecības un pielāgojot nosaukumu rakstību atbilstoši kazahu valodas izrunai, piemēram, *Almati* iepriekšējās *Alma-Atas* vietā, gan politisku apstākļu ietekmē, *Ceļinogradu* pārdēvējot par *Astanu*.

Nosaukumu mainība nav nekas neparasts. Dažkārt nosaukumi ir mainījušies arī tāpēc, ka laika gaitā attiecīgās valstis (un teritorijas), kā arī tajās runājošās valodas tiek labāk iepazītas, ar tām veidojas ciešāki kontakti un sadarbība arī starp valodas speciālistiem. Tā savulaik atbilstoši arābu valodas izrunai mainījās pareizrakstības norma tādu valsts nosaukumos kā *Irāna*, *Irāka*, *Saūda Arābija* (kādreizējās Iranas, Irakas un Saūda Arābijas vietā). Tāpēc katrs gadījums skatāms un skaidrojams atsevišķi.

